

Innerligt Gudsprat under Vårelid, Skellefteå

Stiftsgruppen i Luleå stift arrangerade Vårelid i Skellefteå den 9 - 11 maj. Temat var Gudsprat, och programmet öppnade för nära och innerliga samtal mellan 60-talet deltagare.

Fredags- och lördagskvällarna gick i konstens tecken, då Kerstin Andersson personifierade Anna Nordlander, en av de första kvinnorna som studerade på Konstakademien, men som startade som prästdotter på prästgården, numera stiftsgården i Skellefteå landsförsamling, där vi firade Vårelid.

Den som inte känner Berta Hansson söker genast upp hennes måleri, till exempel de gripande barnporträtten, som presenterades av Gunilla Carlstedt och Birgitta Larsson i ett bildspel och genom brevväxlingen med väninnan Sara Lidman, en stark relation!

På söndagsförmiddagen prövade vi en amtalsmodell hämtad från Evangelische Frauen in Mitteldeutschland, Lunds stiftsgrupps systerorganisation i Tyskland. Under en förlängd frukost talade fyra KviSkmedlemmar om tro, vid några olika

*Cristina Grenholms spelande gudspratstriangel gav upphov till intensiva samtal under Vårelid i Skellefteå.
Foto: Elisabeth Enger*

tillfällen. Frukostätarna diskuterade sedan vidare utifrån vad vi hört.

Cristina Grenholms seminarium presenteras på sid 2

Fripratarna öppnar för fria samtal

Eskil Franck och Carina Sundberg samtalade. Foto: Bulle Davidsson

Tänka fritt är stort, men tänka rätt är större, skrev Thomas Thorild. Men hur är det med den saken? Och får man säga vad man tänker? Är det inte måhända större att få tänka och tala fritt?

Hos Fripratarna i Linköpings stiftsgrupp får man i alla fall samtala fritt om det mesta. Sid 3

*Elaine Gleci Neuenfeldt vid Vårelid 2012.
Foto: Elisabeth Enger*

Vi möts vid Sykars brunn!

Detta Kvinnoglöd kommer ut lagom till Världens fest i Karlstad den 30 maj - 1 juni, då KviSk enligt tradition arrangerar Sykars brunn med bland annat olika seminarier.

Elaine Gleci Neuenfeldt från Lutherska världsförbundet är en av KviSks inbjudna talare vid Världens fest i Karlstad.

På lördagen blir det ett samtal med Soheila Fors om Tehusen som hon startade i Karlskoga, en rörelse för kvinnor som nu spridit sig över landet.

Karlstadsprästen Linda Ganters och diakon Ingalena Dahl Larsson håller mässan Hon kommer till dig - om att ta ner Gud på jorden. Det blir också en heligdansmessa, Din ljusa skugga.

Läs mer om Sykars brunn på Karlstads stiftsgrupps hemsida! Du kan också kontakta Elisabeth Enger (se red. rutan s 2) i förväg om du vill hjälpa till som volontär under fredagen och lördagen.

www.kvinnorisvenskakyrkan.se/karlstad.html

Viktig kvinnomässa – Nordiskt forum i Malmö

Nordiskt Forum i Malmö 12-15 juni är en gigantisk kvinnorättskonferens, ett forum för kvinnors rättigheter, jämställdhet och en feministisk festival.

Seminarier om sexuella övergrepp, feministteologi och women's empowerment är något av vad som erbjuds.

KviSk och Sveriges kvinnolobby är medarrangörer.

Mer om Nordiskt Forum: <http://nf2014.org/>

Systemskap

Varför har vi fortfarande särskilda kvinnoföreningar? Varför en förening som Kvinnor i Svenska kyrkan, som bildades för 67 år sedan? Har den inte spelat ut sin roll? Av och till ställs frågan.

Och varje gång kan svaret kortfattat ges i några nyckelord, till exempel

och årsmöte. Vi var ett sextiotal kvinnor som möttes på en stiftsgård.

Gott värdskap från den lokala gruppen bidrog till intensitet och fördjupning när vi fick dela liv och tro med varandra. Olika uppfattningar och erfarenheter, sorg, ibland missmod, bön och tyst-

brukat ord. Men ett ord som rymmer olikhet och mångfald, sårighet och svårighet likaväl som närhet och respekt.

Vår viktigaste uppgift

Kvinnors gudsprat, konferensens tema, gav djup och bredd åt detta systemskap. Kvinnors gudsprat är kanske vår förnings viktigaste uppgift, ett grundläggande skäl att fortsätta finnas till.

Låt oss fortsätta vårt gudsprat i systemskap!

Krönika

solidaritet, utmaning, gemenskap. Innehållsligt bestäms dessa ord utifrån den tid då de uttalas.

Intensitet och fördjupning

Jag har precis kommit tillbaka från Vårld, vår förnings medlemskonferens

nad, tillit, otålighet, kärlek – allt tolkade och gav mening åt orden solidaritet, utmaning, gemenskap mellan och med kvinnor och från kvinnor in i kyrka och samhälle.

Så ordet jag åkte hem med är ordet Systemskap. Ett slitet och ibland miss-

Hilda Lind
Ordförande i KviSk

En egen spelande gudspratstriangel

Cristina Grenholm gav oss kvinnor en samtalsmodell för Gudsprat, som under Vårld gav närhet och samhörighet. Ett 50-tal kvinnor delade sköra och livsavgörande erfarenheter med varandra under dagarna i Skellefteå.

– Gudsprat är viktigt. Alla har något viktigt att berätta om Gud eftersom han visar sig för alla. Det sade Cristina Grenholm under Vårld, och gav också verktyg för väsentliga samtal om tro. Verktyget, en egen spelande gudspratstriangel, tillämpades i workshop, och blev också en, i bästa mening, predikan.

Samtalet måste pågå

– Tro handlar om de eviga frågorna som alltid måste ställas, och som måste besvaras hela tiden, sade Cristina Grenholm. Ett samtal som alltid måste pågå, hela tiden i nytt ljus, i nya sammanhang.

Svaren kan förändras, men även om svaret blir detsamma är det angeläget att samtalet fortgår. Det är en bekräftelse – precis som ”Älskar du mig?” ”Ja, du vet att jag älskar dig.”

Nyckelord – text – kontext är skelettet i samtalsmodellen som Cristina Gren-

Cristina Grenholm.

Foto och montage: Elisabeth Enger

holm lanserade. Vi delade ord, samtalade om orden som är viktiga för var och en av oss: Balans, frihet, grönska, ansikte, tillit. Bara några exempel. Allas

ord tillsammans blev en dikt, en bön.

Vi delgav också varandra texter som betytt eller betyder mycket för oss. I

smågrupper delades många erfarenheter, skratt och tårar.

Prövad tillit behövs

– Den prövade tilliten är en tro som bär, och som behövs för att Gud ska verka genom oss.

Bilden av en sälblomma i stark förstoring visar hur Cristina menar. Varje blomma står för sig själv, men alla är fästade vid kolvens centrum. Ensamma men tillsammans.

– Gud talar till oss alla, och det är viktigt att vi lyssnar på varann, förklarar Cristina Grenholm. Det är viktigt att vi vet att vi alla sitter ihop!

Så fick vi kontext – sammanhang. Detta är de kristnas present till världen: Att det finns nåd. Evangeliets vändning med hopp om ett nytt mod.

– Vi har ett väldigt viktigt uppdrag som förankrare i jorden med dess smuts – och dess nytta, som får allt nytt att gro.

Elisabeth Enger

Cristina Grenholm är kyrkosekretärrare på sekretariatet för teologi och ekumenik.

Kvinnor talar

Kvinnoglöd nr 2/2014 Årgång 4. **Kvinnoglöd** är ett nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan KviSk och publiceras 4 ggr/år på hemsidan www.kvinnorisvenskakyrkan.se. Nyhetsbrevet trycks även på miljövänligt papper hos Rolands offset, Linköping.

Deadline för nästa nummer: Den 29 augusti 2014

Ansvarig utgivare: Hilda Lind Redaktör: Elisabeth Enger

Redaktionsråd: Gunilla Bäckström, Luleå, Eva Dahrén, Kumla, Bulle Davidsson, Vreta kloster, Margareta Hector, Kungsängen

Redaktionsadress: Elisabeth Enger, Låbyn Hagen 501, 662 91 Åmål. Bidrag kan mejlas till eenger.hagen@gmail.com

Fritt fram hos Fripratarna

Om tro, tvivel och allt annat

”Tack vare Fripratarna har de senaste två åren givit mig styrka.”

Så skriver en av fripratarna i Linköping i ett mejl där hon tackar för sammanfattningen av senaste träffens prat. Varannan måndagskväll under terminerna samlas Fripratarna hemma hos KviSk-medlemmen Kerstin Bergman i centrala stan. Kerstin brygger te i mängder och den som vill ha något att tugga på får ta med det själv. Ibland har någon bakat och bjuder runt.

Fripratarna träffas för samtal med mycket högt i tak. Kerstin Bergman brygger te, tilltugg tar man med själv. Ibland blir det kafésamtal inför en större åhörarskara.

Här är det fria pratet huvudsaken och det är mycket högt i tak. Ingen lyfter det minsta på ögonbrynen åt inlägg eller frågor. Det är fritt fram hos fripratarna.

Så här berättar Kerstin Bergman:

– Det började när *Moder Jord i klimakteriet* lanserades 2008. Då visade sig folk intresserade och jag antecknade noga vilka. Så skrev jag ett ganska personligt brev till alla. Inte bara: Nu börjar vi studiecirkel, utan några av de frågor jag tänkte ta upp. Ett tjugotal brev gick ut, ett femtontal anmälde sig och nu finns dubbelt så många på listan.

Det är fem år sedan fripratarna hade sitt första möte. Några kommer så gott som varje gång, andra då och då. Samtalen dokumenteras i form av en sammanfattning, som Kerstin mejlar ut till alla 30 efter varje gång.

– Det gör att man kan missa en gång och ändå vara uppdaterad när man kommer nästa gång. Somliga säger mig att de uppskattar breven även om de inte kan komma, säger Kerstin.

Texter: Bulle Davidsson
KviSk, Linköping

Kerstin Bergman med affischen om kafékvällen med Eskil Franck, före detta präst, och Carina Sundberg, stiftsteolog i Linköping.

Foto:

Bulle Davidsson.

Citat ur de senaste sammanfattningarna:

□ Måste vi då välja skapelseberättelse också, (förutom el och telefon)? Nej, vi kan ha flera i repertoaren, som berättar om olika perspektiv på tillvaron. Den moderna skapelseberättelsen om Big Bang tycker jag är väldigt bra.

Den är väl underbyggd och så sann som möjligt nu (tills den revideras som alla vetenskapliga teorier). Den gör mig ödmjuk och förundrad och vördnadsfull och de attityderna (relationerna) gör mig varsam om skapelsen och glad över den. De relationerna kallar jag Gud.

□ Poängen med att göra miljö- och klimatarbete till en teologisk, andlig fråga – vilken är den? Och hur ska man då tänka? Man ska tänka: Relation = förhållningssätt till skapelsen och till sopsorteringen och till hela tillvaron.

Tänk så här: Vår planet är helig, för det finns bara en jord. Den fungerar som vår mor, som föder oss medan vi lever och omsluter oss när vi är döda. Jag vördar henne och vill vårda henne, för att våra barn och barnbarn också ska kunna leva. Då får man inspiration att slita med so-porna eller vad det kan vara.

Kafésamtal med agnostiker

Ibland vill Fripratarna lyssna till andra fria röster. Då brukar de arrangera öppna kvällar tillsammans med Sensus på Stadsmissionens kafé i Linköping.

I början av maj fylldes kaféet, en före detta metodistkyrka, med kvinnor (mest) och män som var nyfikna på Eskil Franck, prästen som i sin bok *Ge mig min son mitt hjärta*, berättar om sin väg från barndomens prästhem till den

övertygelse som fick honom att lämna arbetet i kyrkan.

– Grundtvig säger att det är viktigt att man först är människa, sedan kristen.

Jag uppfattar mig tvärt om.

Först var jag kristen, och sedan har jag fått kämpa för att bli människa, sade Eskil Franck i samtalet med Linköpings stiftsteolog Carina Sundberg, som bröt med kyrkan efter konfirmationen och hittade en tro senare i livet.

Eskil blev präst – i femte generationen. Det var när han var på förslag till att bli ärkebiskop som han tvang sig att se med allvar på sig själv och sin roll. Processen ledde så småningom fram till att han inte längre kunde vara präst.

Eskil Franck kallar sig idag en tillitsfull agnostiker. En som inte vet.

Läs Eskil Francks bok – den som törs!

Kvinnor i Skara stift under 1000 år

Skara stift fyller 1000 år i år och KviSk i Skara stift har hållit miniseminarier om kvinnor med anknytning till stiftet under tusen år. Där presenterades mer eller mindre kända kvinnor, från Ingegerd från Husaby på 1000-talet, som blev S:ta Anna i Ryssland, till föregångskvinnor på 1900-talet. Även 2000-talet representerades av vår nuvarande

Hänt

ordförande för Svenska Kyrkans Unga, Amanda Carlshamre från Skara. Hon talade inspirerat om att vara ung i dagens kyrka.

Dagen avslutades med helgsmålsbön i Skara domkyrka, ledd av en av de första kvinnliga prästerna i stiftet, Birgitta Nyman.

Några roll-ups med bild och kort presentation av flera av kvinnorna har också producerats. Det är meningen att dessa roll-ups ska kunna cirkulera i stiftet. De ska också visas vid stiftets stora 1000-årsjubileum i Skara i slutet av augusti.

Gerd Larsson, stiftsgruppen i Skara

Info: Elisabet Håstrand Lönnemark, tel: 0511-182 36 eller e-post: elg.lonnermark@swipnet.se

Margit Sahlin 100 år

Den 6 maj 2014 skulle Margit Sahlin ha fyllt 100 år. Det uppmärksammades i Uppsala med ett besök vid hennes grav och ett symposium på Uppsala universitet.

Där deltog hennes systerson Martin Rörby, prästen och teologen Annika Borg, skribenten Ami Lönnroth och jag i egenskap av tidigare ordförande i Kvinnor i Svenska kyrkan. Martin Rörby

Hänt

visade bilder från Margits tidiga år.

Vi tre kvinnor beskrev Margit som den kraftfulla kvinna hon var i kyrka och samhälle: En av Sveriges första kvinnliga präster, den första kvinnliga kyrkoherden och ledaren av Sankta Katharinastiftelsen.

Inte minst – Margit var en av pionjärerna som 1947 grundade Sveriges kyrkliga kvinnoråd, senare omorganiserat till Kvinnor i Svenska kyrkan.

Symposiet leddes av Madeleine Åhlstedt.
Kajsa Wejryd f d ordf KviSk

Flyttar från Sturegatan

Margit Sahlins S:ta Katharinastiftelsen flyttar i sommar ur sina lokaler vid Sturegatan i Stockholm. Tills vidare under hösten fortsätter verksamheten i domkyrkoförsamlingens lokaler, men en definitiv lösning på stiftelsens ekonomiska ställning är ännu inte klar.

Stiftelsen finns till för öppna och tvärvänliga samtal om tro och samhälle.

Att växa upp i väckelsebygd

Ewa Rosendahl berättar i sin bok *Den smala vägen* om att växa upp i väckelsebygden runt Piteå under 1960- och 1970-talen. Hon skriver med värme och öppenhet om gemenskap och starka möten, men också mörkare om kristnas intolerans och kompromisslöshet, och inpräntandet av en syndakatalog full av

Läst

oskivna regler och förbud, skriver författaren Torgny Wirén i förordet.

– Ewa Rosendahl har växt upp inom EFS, men jag tror att identifikation är enkelt från fler sammanhang, säger Anna-Stina Wikström som rekommenderar boken.

Ewa medverkar gärna vid olika samlingar. Ewa bor numera i Småland och samarbetar med Sensus där.

<http://www.kreatewa.se/bok.html>

Elisabeth och Bulle i styrelsen

Elisabeth Nilson, Karlstads stift, överst, och Bulle Davidsson, Linköpings stift, har valts in i KviSks styrelse. Elisabeth Nilsson är nu kassör efter Birgitta Nylander.

Sofia - en mässa på kvinnodagen

På Internationella kvinnodagen hölls i Kumla en kulturdag i församlingshemmet som avslutades med Sofiamässa i kyrkan. Som förberedelse hölls bland annat en studiecirkel om Sofia – visheten i Bibeln.

Hänt

Under kulturdagen visades olika utställningar, och KviSk anordnade ett Stilla rum med målning samt helig dans. I Sofiamässan ingick dramat *Livets källa*. Det blev ett stort lyckat arrangemang med ett 50-tal deltagare.

Måndotters nya

Lena Måndotters nya cd *Live at the Cathedral* innehåller liveinspelningar från 2013, bland annat från Lunds domkyrka. En "akustisk mix" av folkmusik, psalmer, hymner och egna sånger.

Lena Måndotter har tidigare fått Svenska kyrkans kulturstipendium för sitt nyskapande arbete med sångundervis-

Hört

ning, utvecklat i samarbete med KviSk i bland annat Lunds stift.

www.lenamandotter.com

Vill du bli KviSkare?

Gamla och nya medlemmar hälsar vi varmt välkomna!

Sätt in 100 kr på bankgiro 422-3699. Glöm inte ange namn, adress samt eventuell e-postadress och födelseår.